

Lakivaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulosottokaaren muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulosottokaaren muuttamisesta (HE 150/2017 vp): Asia on saapunut lakivaliokuntaan mietinnön antamista varten. Asia on lisäksi lähetetty talousvaliokuntaan ja työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan lausunnon antamista varten.

Lausunnot

Asiasta on annettu seuraavat lausunnot:

- talousvaliokunta TaVL 50/2017 vp
- työelämä- ja tasa-arvovaliokunta TyVL 11/2017 vp

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- lainsäädäntöneuvos Mari Aalto, oikeusministeriö
- erityisasiantuntija Ville Heinonen, työ- ja elinkeinoministeriö
- neuvotteleva virkamies Marjaana Maisonlahti, sosiaali- ja terveysministeriö
- johtava hallintovouti Jorma Niinivirta, Valtakunnanvoudinvirasto
- ylitarkastaja Seija Kareinen, Verohallinto
- lakimies Antti Laitila, Finanssiala ry
- puheenjohtaja Jyrki Lindström, Suomen Perimistoimistojen Liitto ry
- lainsäädäntöasioiden päällikkö Tiina Toivonen, Suomen Yrittäjät ry
- toiminnanjohtaja Jukka Haapakoski, Työttömien Keskusjärjestö ry
- professori Tuula Linna

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- sosiaali- ja terveysministeriö
- Länsi-Uudenmaan ulosottovirasto
- Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- Velkaneuvonta ry

Valiokunnan mietintö LaVM 15/2017 vp

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan ulosottokaaren muuttamista ulosottoon liittyvien työllistymisen kannustinloukkujen purkamiseksi. Vähintään vuoden ajan työttömyysetuutta saaneet ulosottovelalliset olisivat oikeutettuja enintään kuuden kuukauden pituiseen lykkäykseen palkan ulosmittauksesta, jos he ovat tuloarajaulosmittauksen piirissä. Muiden velallisten osalta ulosottomies voisi myöntää lykkäystä enintään neljäksi kuukaudeksi.

Esityksessä ehdotetaan myös, että luonnollisen henkilön säännönmukaisesta elinkeinotulosta voitaisiin jättää ulosmittaamatta pääsäännön mukaista viittä kuudesosaa suurempi määrä sen perusteella, että velallinen ryhtyy elinkeinonharjoittajaksi pitkän työttömyyden jälkeen.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Hallituksen esityksessä on kyse työllistymisen kannustinloukkujen purkamisesta ulosotossa. Sen tavoitteena on parantaa pitkään työttömänä olleen ulosottovelallisen kannustimia ottaa vastaan työtä tai ryhtyä elinkeinonharjoittajaksi. Tavoitteen toteuttamiseksi ehdotetaan, että nykyinen harkinnanvarainen mahdollisuus saada palkan ulosmittaukseen lykkäystä muutetaan pitkään työttömänä olleen velallisen kohdalla oikeudeksi saada tällaista lykkäystä (lakiehdotuksen 4 luvun 51 a §:n 1 mom.). Lykkäystä palkan ulosmittaukseen saisi puolet työsuhteen kestosta, kuitenkin enintään kuusi kuukautta. Ulosottomies voisi evätä palkan ulosmittauksen lykkäyksen vain laissa säädetyin perustein. Harkinnanvarainen mahdollisuus lykätä palkan ulosmittausta jää käytettäväksi niissä tapauksissa, joissa lykkäysoikeuden edellytykset eivät täyty (lakiehdotuksen 4 luvun 51 a §:n 2 mom.).

Saamansa selvityksen perusteella lakivaliokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena sekä puoltaa hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä seuraavin huomioin ja vähäisin muutosehdotuksin.

Toteuttamisvaihtoehdot

Esityksen valmistelussa pohdittiin monipuolisesti erilaisia ratkaisuvaihtoehtoja työllistymisen kannustinloukkujen purkamiseksi ulosotossa (oikeusministeriön julkaisusarja, Mietintöjä ja lausuntoja 38/2017). Yhtenä vaihtoehtona pohdittiin, mitä vaikutuksia on ulosoton suojaosuuden korottamisella nykyisestä 672,30 eurosta 900 euroon kuukaudessa. Tästä vaihtoehdosta kuitenkin luovuttiin, koska tällaisella suojaosuuden korottamisella havaittiin olevan laajakantoisia vaikutuksia velalliselle, velkojille ja yhteiskunnalle. Velkojille aiheutuisi noin 90—95 miljoonan euron menetykset, joista julkisvelkojien osuus olisi noin 40—43 miljoonaa euroa. Suojaosuuden korottamisella arvioitiin olevan haitallisia vaikutuksia myös velallisille, sillä suojaosuuden korottaminen siirtäisi velan maksun myöhäisemmäksi, jolloin velan kokonaismäärä viivästyskoron vuoksi kasvaisi. Lisäksi suojaosuuden korottamisen arvioitiin tarkoittavan sitä, että nykyistä useampi velallinen todettaisiin ulosotossa varattomaksi. Ulosoton varattomuusesteestä seuraisi maksuhäiriömerkintä, joka voisi vuorostaan vaikeuttaa luotonsaantia. Niin ikään vaihtoehdon

Valiokunnan mietintö LaVM 15/2017 vp

arvioinnissa havaittiin, että suojaosuuden korottaminen vähentäisi ulosmittauksen määrää kaikissa tuloluokissa ja hyödyttäisi erityisesti hyvätuloisia työssäkäyviä ulosottovelallisia.

Suojaosuuden korottamisella olisi siten laajakantoisia vaikutuksia myös muille kuin pitkään työttöminä oleville ulosottovelallisille ja se kohdentuisi esityksen tavoitteet huomioon ottaen heikosti. Ottaen huomioon, että esityksen tavoitteena on nimenomaan purkaa pitkään työttöminä olevien ulosottovelallisten kannustinloukkoja, lakivaliokunta pitää saamansa selvityksen perusteella ehdotettua tietyille ryhmälle kohdennettua palkan ulosmittauksen lykkäystä kannatettavana ratkaisuna. Palkan ulosmittauksen lykkääminen merkitsee täyttä keskeytystä palkan ulosmittaukseen, joten sillä on velallisen kannalta tuntuva merkitys. Näin ollen voidaan arvioida, että ehdotetulla toimella on tavoiteltua kannustinvaikutusta ottaa vastaan työtä ja se voi auttaa ulosottovelallista kiinnittymään työmarkkinoille. Palkan ulosmittauksen lykkäämisestä ei myöskään aiheudu ulosottovelalliselle haittavaikutuksia, kuten ulosoton varattomuusestettä ja maksuhäiriömerkintää. Lisäksi, koska palkan ulosmittauksen lykkääminen on velallisen harkintavallassa, velallinen, joka haluaa esimerkiksi korkojen kertymiseen liittyvistä syistä maksaa ulosottovelkansa mahdollisimman nopeasti, voi jättää pyytämättä palkan ulosmittauksen lykkäämistä tai pyytää sitä säädettyä enimmäiskestoa lyhyempänä. Palkan ulosmittauksen lykkääminen ei saadun selvityksen mukaan aiheuttaisi myöskään velkojille merkittäviä taloudellisia menetyksiä. Ehdotettua ratkaisua voidaan siten pitää tasapainoisena ratkaisuna sekä velallisten että velkojen kannalta.

Toisaalta, vaikka suojaosuuden korottaminen ei edellä todetuin tavoin ole ulosottovelallisten työllistämisen kannustamisen kannalta tarkoituksenmukainen ratkaisu, valiokunta katsoo, että ulosoton suojaosuusjärjestelmään liittyy muutoin kysymyksiä, joita on tarpeen arvioida myöhemmin erikseen. Valiokunta kiinnittää huomiota erityisesti takuueläkkeellä olevien pienituloisten ulosottovelallisten asemaan, sillä takuueläkkeen määrä, 760,20 euroa kuukaudessa, on suurempi kuin suojaosuuden määrä. Valiokunta pitääkin aiheellisena, että suojaosuusjärjestelmää ja sen kehittämistarpeita ja -mahdollisuuksia arvioidaan myöhemmin kokonaisvaltaisesti.

Palkan ulosmittauksen lykkääminen

Oikeus palkan ulosmittauksen lykkäämiseen on ehdotetun uudistuksen mukaan sellaisella tulorajaulosmittauksen piiriin kuuluvalla ulosottovelallisella, joka on saanut vähintään 258 päivältä työttömyysetuutta. Ehdotetun oikeuden edellytykset on siten kytketty sekä ulosottovelallisen tulotasoon että työttömyyden keston.

Edellytys tulorajaulosmittauksen piiriin kuulumisesta perustuu tavoitteeseen edistää niiden ulosottovelallisten asemaa, jotka työllistyvät pienehköille ansioille ja joilla sosiaaliturvan menetys tai väheneminen vaikuttaa eniten työn vastaanottamishalukkuuteen (HE, s. 9). Esityksestä ilmenee (s. 3), että palkan ulosmittauksen säännönmukainen määrä määräytyy portaittain niin, että pienituloisilta ulosmitataan suhteellisesti vähemmän kuin suurituloisilta. Jos velallisen nettopalkka on enintään suojaosuuden suuruinen, palkasta ei ulosmitata mitään. Jos taas nettopalkka ylittää suojaosuuden enintään kaksinkertaisesti, sovelletaan tulorajaulosmittausta, jolloin ulosmittaamatta jätetään suojaosuuden lisäksi yksi kolmasosa suojaosuuden ylittävästä nettopalkan määrästä. Niiltä, joiden nettopalkka on suurempi kuin kaksi kertaa suojaosuus, ulosmitataan yksi kolmasosa nettopalkasta. Edellä olevan perusteella valiokunta pitää perusteltuna ja tarkoituksenmukai-

Valiokunnan mietintö LaVM 15/2017 vp

sena, että palkan ulosmittauksen lykkäysoikeus kohdistetaan tulo- ja eläuseräluovutuksen piiriin kuuluville ulosottovelallisille. Sellaisella ulosottovelallisella, jonka palkka ylittää tulo- ja eläuseräluovutuksen rajan, on mahdollisuus hakea ehdotetun ulosottoajan 4 luvun 51 a §:n 2 momentissa tarkoitettua harkinnanvaraista palkan ulosmittauksen lykkäämistä.

Työttömyyden kesto koskeva edellytys on menettelyn yksinkertaisuussyistä kytketty työttömyysetuuden päiviin, ja se vastaa noin vuoden työttömyyttä. Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta on esityksestä antamassaan lausunnossa kiinnittänyt vakavaa huomiota siihen, että uudistuksessa tarkoitettua lykkäysoikeuden ulkopuolelle jää henkilöitä, joille ei syystä tai toisesta makseta työttömyysetuutta mutta jotka ovat tosiasiasa voineet olla pitkäaikaisia työttömiä (TyVL 11/2017 vp, s. 2). Pitkäkestoisia työttömyysetuuden saamisen esteitä ovat työttömyysturvalain (1290/2002) 2 luvun 13—16 §:ssä tarkoitettu koulutusta vailla oleville nuorille asetettava seuraamus (voimassa toistaiseksi), 2 a luvussa tarkoitettut korvauksettomat määrääajat eli ns. karenssit (kesto vaihtelee vähintään 15 päivästä 90 päivään), 2 a luvun 14 §:ssä tarkoitettu työssäoloeläke (voimassa toistaiseksi) sekä 7 luvun 2 §:ssä tarkoitettu työmarkkinatuen odotusaika (21 viikkoa). Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta on esittänyt, että lakivaliokunta vielä harkitsee ehdotetun sääntelyn muuttamista siten, että lykkäysoikeus on yhtäläinen kaikilla työttömillä siitä riippumatta, onko heille maksettu työttömyysetuutta vai ei. Työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan mukaan sääntely voitaisiin toteuttaa siten, että työttömyysetuuden maksupäiviin rinnastettaisiin tilanteita, joissa henkilölle ei ole maksettu työttömyysetuutta, vaikka hän on ollut työtön. Säädöstasolla asia voitaisiin hoitaa esimerkiksi viittaamalla työttömyysturvalain 10 luvun 2 §:n 3 momenttiin.

Lakivaliokunta pitää työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan ehdotusta ja sen tavoitetta tukea muidenkin ulosottovelallisten kuin työttömyysetuutta saaneiden työllistymistä ymmärrettävinä. Toisaalta on otettava huomioon, että palkan ulosmittauksen lykkääminen perustuu velallisen oikeuteen, jolloin on perusteltua, että oikeuden edellytykset on määritelty tarkasti ja yksiselitteisesti. Sen taustalla, että työttömyyden kesto sidotaan ehdotetuilla tavoin työttömyysetuuden maksupäiviin, on myös tavoite pitää palkan ulosmittauksen lykkäämismenettely ulosotossa mahdollisimman yksinkertaisena, selkeänä sekä soveltamiskäytännöltään yhdenmukaisena. Se, että velallinen voi helposti todentaa työttömyysetuuden maksupäivien määrän ja siten perusteen lykkäysoikeudelle etuuden maksajalta saadun selvityksen perusteella, helpottaa sekä velallista että ulosottomiestä. Ulosmittauksen lykkäämisen kytkeminen työttömyysturvalain 10 luvun 2 §:n 3 momenttiin merkitsisi sen sijaan sitä, että ulosottomiehen tulisi arvioida, syntyykö velallisen ulosmittauksen lykkäysoikeus säännöksessä tarkoitetuissa tilanteissa. Menettely ulosotossa näiltä osin näin ollen monimutkaistuisi.

Hallituksen esittämää mallia puoltavat lakivaliokunnan mielestä myös periaatteelliset syyt. Tämä johtuu siitä, että sen taustalla, ettei velallinen saa työttömyysetuutta, on usein joko henkilön työvoimapolitiittisesti moitittava käyttäytyminen tai jokin muu syy, kuten nuoren kannustaminen ensisijaisesti opiskelemaan. Kyse on tällöin tilanteista, joissa velallinen on kieltäytynyt työstä tai hän ei ole hakeutunut koulutukseen. Valiokunta ei pidä perusteltuna, että tällainen ajanjakso otettaisiin huomioon laskettaessa työttömyyden kesto ja se siten oikeuttaisi samalla tavalla palkan ulosmittauksen keskeytykseen kuin niillä ulosottovelallisilla, jotka ovat saaneet vähintään vuoden työttömyysetuutta.

Valiokunnan mietintö LaVM 15/2017 vp

On myös huomattava, ettei siitä, että ulosottovelallinen ei täytä säännöksessä tarkoitetun työttömyysetuuden edellytystä, seuraa kyseisen henkilön jäämistä kokonaan palkan ulosmittauksen lykkäysmahdollisuuden ulkopuolelle. Tällaisella ulosottovelallisella on mahdollisuus hakea ehdotetun ulosottokaaren 4 luvun 51 a §:n 2 momentissa tarkoitettua harkinnanvaraista enintään neljän kuukauden lykkäystä palkan ulosmittaukseen. Esityksen perustelujen mukaan harkinnanvaraista lykkäystä tulisi myöntää erityisen matalalla kynnyksellä silloin, kun lykkäysoikeuden edellytysten täyttyminen on ollut lähellä (s. 9 ja 16).

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta on kiinnittänyt huomiota myös siihen, että yrittäjän perheenjäsen saattaa jäädä ilman työttömyysetuutta sen vuoksi, että hän on voinut vakuuttaa itsensä väärin työntekijöiden kassassa yrittäjien työttömyyskassan sijasta. Niissä tapauksissa, joissa yrittäjän perheenjäsen ei työttömyydestään huolimatta saa työttömyysetuutta, hän jää ehdotetun 51 a §:n 1 momentissa säädetyn lykkäysoikeuden ulkopuolelle (TyVL 11/2017 vp, s. 2). Lakivaliokunnan sosiaali- ja terveystieteiden ministeriöltä saaman selvityksen mukaan väärin vakuuttaminen ei kuitenkaan sulje yrittäjän perheenjäsenä ulosottokaareissa ehdotetun lykkäysoikeuden piiristä. Tämä johtuu siitä, että tällaisessa tilanteessa henkilö voi saada Kelan maksamaa työttömyysetuutta, jolloin henkilö saa työttömyysetuutta tavalla, jota ehdotetussa sääntelyssä tarkoitetaan.

Ehdotetussa ulosottokaaren 4 luvun 51 a §:n 1 momentissa tarkoitettua tapauksessa on kysymys velallisen oikeudesta saada lykkäystä palkan ulosmittaukseen. Ehdotetun säännöksen mukaan lykkäys voidaan kuitenkin jättää antamatta, jos velalliselle on jo aiemmin myönnetty lykkäys ja uuden lykkäyksen myöntäminen vaarantaisi olennaisesti velkojan maksunsaantioikeuden. Valiokunta pitää tärkeänä, että sääntelyssä otetaan näin huomioon myös tilanteet, joissa epäillään lykkäysoikeuden väärinkäyttöä.

Sellaisiin velallisiin, joiden osalta edellytykset oikeudelle saada palkan ulosmittaukseen lykkäystä eivät täyty, sovelletaan edellä todetuista tavoin ehdotetun ulosottokaaren 4 luvun 51 a §:n 2 momentissa tarkoitettua harkinnanvaraista palkan ulosmittauksen lykkäämistä. Säännöksen mukaan lykkäystä ei kuitenkaan voida myöntää muun muassa, jos työttömyys on kestänyt vain lyhyen ajan. Tältä osin valiokunta kiinnittää huomiota työttömyyden lyhytaikaisuuden tulkinnanvaraisuuteen, mikä voi aiheuttaa erimielisyyttä työttömyyden lyhytaikaisuudesta. Erityisesti silloin, kun velallinen on pätkätyiden vuoksi jatkuvasti lyhyitä aikoja työttömänä, voi syntyä tilanne, jossa pidemmällä aikajaksolla työllisyyden ja työttömyyden suhde saattaa puoltaa palkan ulosmittauksen lykkäämisen myöntämistä. Valiokunta pitää tarpeellisena, että säännökseen sisältyy muun muassa tällaisia tapauksia varten riittävästi joustavuutta ja harkintavaltaa ulosottomiehelle. Tämän vuoksi valiokunta ehdottaa, että ehdotetun ulosottokaaren 4 luvun 51 a §:n 2 momentin viimeiseen virkkeeseen lisätään lause "*..., jollei lykkäyksen myöntämiselle ole erityisen painavia syitä.*"

Elinkeinotulon ulosmittaus

Ehdotetun uudistuksen mukaan, jos velallinen on ryhtynyt pitkän työttömyyden jälkeen elinkeinonharjoittajaksi, hänelle voidaan jättää yli 5/6 bruttotulosta toistuvaa elinkeinotuloa ulosmitattaessa (ehdotetun ulosottokaaren 4 luvun 64 §). Elinkeinotulon osalta helpotus ulosottoon ehdotetaan siten tehtäväksi ulosmitattavan määrän kautta, koska ulosottokaaren säännöksiä ulosmittauksen määrän ajallisesta helpottamisesta sovelletaan vain palkan tai toistuvaistulon ulosmit-

Valiokunnan mietintö LaVM 15/2017 vp

taukseen. Muutoksella otetaan huomioon ulosottovelalliset, jotka pitkän työttömyyden jälkeen työllistävät itsensä yrittäjinä. Talousvaliokunnan tavoin (TaVL 50/2017 vp) lakivaliokunta pitää tärkeänä, että uudistuksessa on otettu huomioon myös tarve kannustaa yrittäjyyteen.

Työllisyysvaikutukset

Hallituksen esityksen mukaan (s. 10) esityksen työllisyysvaikutusten arviointi on vaikeaa, sillä käytettävissä olevien tilastotietojen perusteella ei ole mahdollista arvioida, kuinka moni työttömistä ulosottovelallisista on pitkäaikaistyötön tai kuinka monen työttömän ulosottovelallisen työttömyyden jatkuminen johtuu kannustinloukkujen sijaan pääasiassa muusta syystä. Lähtökohdiana esityksessä pidetään sitä, että vain vähemmistö työttömistä velallisista jää työllistymättä ulosottoon liittyvien kannustinloukkujen vuoksi. Valmistelussa on näin ollen päädytty arvioon, jonka mukaan esityksen työllisyysvaikutus on todennäköisesti alle tuhat henkilöä vuodessa.

Lakivaliokunta korostaa edellä olevan valossa uudistuksesta tiedottamisen merkitystä, jotta velalliset ovat tietoisia siitä ja osaavat pyytää lykkäystä palkan ulosmittaukseen. On myös tilanteita, joissa yksityishenkilön velkajärjestely olisi ulosottoa parempi vaihtoehto velallisen velkaongelmien ratkaisemiseksi. Valiokunta pitää tärkeänä, että tähän kiinnitetään ulosotossa huomiota ja ulosotosta ohjattaisiin talous- ja velkaneuvontaan sellaisia velallisia, joilla voi olla mahdollisuus yksityishenkilön velkajärjestelyyn.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Lakivaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 150/2017 vp sisältyvän lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Valiokunnan muutosehdotukset

Laki

ulosottokaaren muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan ulosottokaaren (705/2007) 4 luvun 51 §:n 2 momentti,
muutetaan 1 luvun 32 §:n 3 momentin 3 kohta, 2 luvun 24 §:n 3 momentti sekä 4 luvun 48 §:n 2 momentti, 54 §:n 2 momentti, 59 §:n 1 momentti ja 64 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 1 luvun 32 §:n 3 momentin 3 kohta laissa 932/2009, sekä
lisätään 4 lukuun uusi 51 a § seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LaVM 15/2017 vp

1 luku

Yleiset säännökset

32 §

Tiedot luottotietotoiminnan harjoittajalle

Ulosottomiehen tulee velallisen pyynnöstä tehdä luottotietotoiminnan harjoittajalle antamia tietoja koskeva peruuttamisilmoitus, kun:

3) ulosottoperusteen määräaika on kulunut umpeen tai ulosotto päättyy sen vuoksi, että velka on vanhentunut lopullisesti velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 13 a §:n nojalla;

2 luku

Ulosottoperusteet

24 §

Määräaika

Jos ulosottoperusteen määräajan kuluessa saatavan perimiseksi on toimitettu ulosmittaus tai saatava on ilmoitettu 5 luvussa tarkoitettussa myynnissä, määräajan umpeen kuluminen tai velan vanhentuminen lopullisesti velan vanhentumisesta annetun lain 13 a §:n nojalla ei estä maksun saamista ulosmitatuista varoista.

4 luku

Ulosmittaus

48 §

Suojaisuus

Puolisolla tarkoitetaan 1 momentissa aviopuolisoa ja avioliitonomaisissa olosuhteissa elävää. Velallisen elatuksen varassa olevana pidetään henkilöä, jonka saama tulo ei ylitä velallisen itsensä osalta laskettavaa suojaosuuksi, ja tällaista lasta siitä riippumatta, osallistuuko myös toinen

Valiokunnan mietintö LaVM 15/2017 vp

puoliso hänen elatukseensa. Velallisen maksama elatusapu voidaan ottaa huomioon siten kuin 51, 51 a, 52 ja 53 §:ssä säädetään.

51 a §

Lykkäys ulosmittaukseen työllistymisen perusteella

Jos velallinen on työsuhteen alkaessa saanut työttömyysturvalaissa (1290/2002) tarkoitettua työttömyysetuutta vähintään 258 päivältä, tulorajaulosmittauksessa palkan ulosmittausta on velallisen pyynnöstä lykättävä niin, että lykkäys kestää puolet työsuhteen kestosta, kuitenkin enintään kuusi kuukautta. Lykkäyksen kesto lasketaan työsuhteen alkamisesta, ja lykkäyskuukausien määrä pyöristetään täysiksi kalenterikuukausiksi ylöspäin. Lykkäys voidaan jättää antamatta, jos velalliselle on aiemmin myönnetty lykkäys ja uusi lykkäys vaarantaisi olennaisesti hakijan maksunsaantioikeuden.

Jos 1 momentissa tarkoitetut lykkäyksen saamisen edellytykset eivät täyty, palkan ulosmittausta voidaan kuitenkin lykätä työllistymisen perusteella niin, että lykkäys kestää enintään puolet työsuhteen kestosta, ei kuitenkaan yli neljää kuukautta työsuhteen alkamisesta. Lykkäystä ei kuitenkaan voida myöntää, jos hakijan maksunsaantioikeus vaarantuu olennaisesti tai jos työttömyys on kestänyt vain lyhyen ajan, jollei lykkäyksen myöntämiselle ole erityisen painavia syitä.

54 §

Elatusapu

Jos palkan ulosmittaus toimitetaan juoksevan tai erääntyneen elatusavun taikka elatusavun ja muun saatavan perimiseksi, velalliselle voidaan antaa vapaakuukausia tai 51 a §:ssä tarkoitettu lykkäys vain painavasta syystä.

59 §

Maksusuunnitelma

Ulosottomies voi palkan ulosmittauksen sijasta vahvistaa velalliselle kirjallisen maksusuunnitelman, jos velallinen tekee uskottavaksi, että hän suorittaa suunnitelman mukaisesti ulosottomiehelle säännönmukaisen taikka 51, 51 a tai 52—54 §:ssä tarkoitetun määrän. Ulosottomiehen tulee vaatia velalliselta vähintään kerran vuodessa selvitys tulopohjaan kuuluvista tuloista ja etuuksista.

Valiokunnan mietintö LaVM 15/2017 vp

64 §

Luonnollisen henkilön toistuva elinkeinotulo

Jos velallinen on elinkeinoa harjoittava luonnollinen henkilö, hänen saamastaan toistuvasta elinkeinotulosta jätetään ulosmittaamatta viisi kuudesosaa. Velalliselle voidaan jättää:

1) tätä enemmän, jos velallinen voi siten jatkaa elinkeinotoimintaa, on ryhtynyt elinkeinonharjoittajaksi pitkän työttömyyden jälkeen tai jos velallisen maksukyky on erityisen syyn vuoksi olennaisesti heikentynyt; tai

2) tätä vähemmän, jos sitä voidaan pitää velallisen varallisuusasemaan nähden kohtuullisena tai jos velallinen on olennaisesti laiminlyönyt elinkeinoonsa liittyviä maksuvelvoitteita.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
— — — — —

Helsingissä 12.12.2017

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Kari Tolvanen kok
jäsen Tiina Elovaara sin
jäsen Ari Jalonen sin
jäsen Johanna Karimäki vihr
jäsen Pia Kauma kok
jäsen Suna Kymäläinen sd
jäsen Mikko Kärnä kesk
jäsen Antero Laukkanen kd
jäsen Johanna Ojala-Niemelä sd
jäsen Antti Rantakangas kesk
jäsen Mari-Leena Talvitie kok
jäsen Ville Tavio ps

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marja Tuokila